

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

3 mei 2006

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren Eloi Glorieux en Rudi Daems –

betreffende maatregelen ter bestrijding van lichtvervuiling en lichthinder

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Op 19 juni is het precies tien jaar geleden dat in dit parlement een eerste resolutie inzake lichtvervuiling werd goedgekeurd. Dat gebeurde zelfs unaniem. Er is sindsdien een lange weg afgelegd. In december 1997 keurde de Vlaamse Regering – zoals gevraagd in de resolutie – het Urgentieplan Lichthinder goed. Sindsdien werden maatregelen ter bestrijding van lichtvervuiling opgenomen in de verschillende MiNa-plannen. Er zijn brochures gemaakt voor de lokale besturen: ‘Publiciteit zonder lichtvervuiling’ in 2001 en ‘Wegverlichting zonder lichthinder’ in 2003. In de samenwerkingsovereenkomst ‘Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling’, werd lichthinder opgenomen in de cluster ‘Hinder’. Aangezien een groot deel van de Vlaamse gemeenten deze samenwerkingsovereenkomst op een of ander niveau hebben ondertekend, wordt de lichthinder wellicht ook op lokaal niveau aangepakt.

Tot daar het goede nieuws.

Minder goed nieuws is er over het REG-programma. Uit het antwoord van minister Peeters op de vraag van Eloi Glorieux van 16 maart 2006 blijkt dat het gezamenlijk vermogen van de wegverlichting niet verminderd is sinds 1984 (*Hand. Vl. Parl. 2005-06*, 16 maart 2006, C181). De huidige REG-actie mist dus haar doel, namelijk: het verzekeren van evenveel comfort met minder energie.

Toch kan de openbare verlichting perfect verminderd worden zonder nadelige gevolgen voor het comfort, de verkeersveiligheid en (het gevoel van) sociale veiligheid. Een vermindering van de openbare verlichting is zowel op autosnelwegen als op (de meeste) gewestwegen mogelijk. De bewijzen zijn te vinden in de ons omringende landen: de wegen zijn er over lange trajecten niet verlicht en toch is het er niet minder veilig.

De uitvoerder van het REG-programma was Electra-bel, wat grotendeels verklaart waarom het beoogde doel niet werd bereikt. De verlichting werd inderdaad vervangen door efficiëntere lampen en doeltreffender armaturen, maar daarbij werd het vermogen meestal niet verlaagd. Resultaat: geen daling van het energieverbruik en nog meer lichtvervuiling. Diverse gemeenten hadden ook een nachtrecht waarbij een op twee lampen in een deel van de gemeente tijdens

bepaalde periodes gedoofd werd. Die gemeenten werden echter aangespoord om het uitgespaarde geld te gebruiken om alle lampen opnieuw de hele nacht te laten branden.

Openbare verlichting kost de gemeenten veel geld. Gemeenten kunnen besparen door de verlichting te dimmen. De Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen heeft berekend dat alleen door het doven van het overtoollige licht tussen middernacht en zes uur ‘s morgens, in Vlaanderen 361,6 GWh bespaard kan worden. Voor de gemeenten is dat een jaarlijkse besparing van meer dan vijftien miljoen euro.

Het is dus wenselijk om van dim- en regelsystemen voor openbare verlichting een REG-actie te maken. Dat kan door de netbeheerders verantwoordelijk te maken voor de slimme regeling en het beheer van de openbare verlichting. Momenteel is het voor de gemeente en de netbeheerder technisch moeilijk om de openbare verlichting te dimmen. Investerings in elektronische ballasten, voorschakelapparatuur en regelsystemen zullen de Vlaamse overheid, de netbeheerders en de lokale overheden meer greep doen krijgen op de regeling van de stroomvoorziening naar gelang van de verkeersdichtheid en de weersomstandigheden.

Dit voorstel wil daarom een 8° toevoegen aan artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 maart 2004 tot vaststelling van de openbardienstverplichting, opgelegd aan de netbeheerders met betrekking tot de openbare verlichting.

Eloi GLORIEUX

Rudi DAEMS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat na tien jaar strijd tegen lichtvervuiling, het doel op vlak van openbare verlichting niet werd bereikt, namelijk het verzekeren van evenveel comfort met minder energie;
- vraagt de Vlaamse Regering aan artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 maart 2004 tot vaststelling van de openbaredienstverplichting, opgelegd aan de netbeheerders met betrekking tot de openbare verlichting, een 8° toe te voegen dat luidt als volgt:

“8° investeren in goede regel- en beheersystemen die het energie-efficiënt en intelligent beheer van de openbare verlichting op afstand mogelijk maken.”.

Eloi GLORIEUX

Rudi DAEMS
